

נס במלואה היה שקט בדרך כלל. שוב, להוציא פשיטות שוד והתנכלויות. את מרבית ההתקפות וההתנכלויות סבלה תל-חי. תל-חי שכנה ממש על אם הדרך והיתה סמוכה מאד לחlesia, מקום מושבו של אותו קامل. הוא ואנשיו היו עוברים תמיד ליד תל-חי ותמיד היו להם טענות.

שניואר שפושניק היה הרוג הראשון בתל-חי. כאשר נפצע, הגיעו אליו למלואה שליחים מtel-חי בבקשת את רופא המושבה. יצאתי איתם, הלכנו בחושך כאשר אנו תומכים ברופא שלנו, ד"ר סטרניין, שהיה קצר וויאי. כאשר הגיעו, שניואר שפושניק לא היה כבר בין החיים. לעומת זאת, אחרי שהודיעו שלשלונות על המקרה, הגיע מג'ידיה רופא משלתי עם מהר, אחרא שחדענו על המקרה, הגיע מג'ידיה רופא משלתי עם כמה שוטרים שאף לא ירדו מהסוסים. הרופא חתם על תעודה הפטיריה ובזה יצאו ידי חובתם. היה זה באמצע דצמבר 1919, בחודשים-וחצי לפני הקרב הסופי.

יום הקרב הגדול בתל-חי

יום י"א באדר תר"פ 1920 החל בהתקפות של בדואים רבים סביבה חצר תל-חי. קامل אל חסין¹⁶ שהגיע, ביקש להכנס ולבדוק אם יש צרפתים בחצר. טרומפלדור הגיע מכפר גלעדי, הם הורשו להכנס לחצר ומאותו רגע החלה שרשרת של טעויות.

נורתה ירייה אחת, אחרת מטה אש, כולם ירו בכולם והתוואה ידועה.

שהה מאנשיו נחרגו אותו יום בתל-חי ובראשם טרומפלדור.

לדעתי, אף שלא הייתה במקומות בהם יומם, היו כאן כמה טעויות: ראשית, מתן הרשות להכנס, בלי מתרגם לערבית. מלווה דובר ערבית היה יכול למנוע את הטרגדיה.

שנית, טרומפלדור יצא לחצר בעצמו, במקום לשולח מישחו לבדוק מה קורה.

נפגע פעמיים ומההתחלת התרחש הקרב בלי מפקד.

הרעיוון לפתח פתח בקירות אל הרפת כדי שלא יהיה צורך לצאת לחצר שטופת היריות, לא עלה אלא בשלב מאוחר.

ומה היה קל יותר מאשר להוציא אבן מן הקיר ולפתח פתח בין החדרים.

שלישית, זהה העיקר, הערבים רצו לצאת מן החצר חמושים, מה שלא ניתן להם. ושוב, יתכן שלא הבינו את שפטם. הם הרגינו עצם לכנים ולכן נלחמו על נפשם.